

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu Anny Žákovej a JUDr. Violy Takáčovej v právnej veci navrhovateľa **V**, bývajúceho v N proti odporkyni **S, Ú** o výšku starobného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 38Sd/294/2005-41 zo 6. februára 2007 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 38Sd/294/2005-41 zo 6. februára 2007, **potvrďuje**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Rozhodnutím číslo X zo 7. septembra 2005 odporkyňa podľa § 65 zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon“) od 8. januára 2005 navrhovateľovi priznala starobný dôchodok v sume 6 849 Sk mesačne, keď k tomuto dňu mu pre výšku dôchodku započítala 13 850 dní dôchodkového poistenia, t.j. 37,9452 rokov, priemerný osobný mzdový bod vo výške 0,9241 vypočítala podľa § 63 ods. 7 a ods. 4 písm. b/ v spojení s § 273 ods. 4 zákona z rokov 1984 až 2004 a výšku dôchodku vypočítala ako súčin 37,9452 rokov obdobia dôchodkového poistenia, priemerného osobného mzdového bodu 0,9241 a aktuálnej dôchodkovej hodnoty 195,31 Sk.

Navrhovateľ sa návrhom na preskúmanie tohto rozhodnutia domáhal určenia výšky dôchodku po zhodnotení zamestnania v rokoch 1970 až 1990 a zohľadnenia skutočností, že vykonával práce v prostredí s ionizačným žiarením. Poukázal na to, že v období rokov 1970 až 1990 odvádzal do sociálnej poisťovne najvyššie odvody.

Rozhodnutím číslo X z 3. januára 2006 odporkyňa dodatočne navrhovateľovi zhodnotila ďalšiu dobu zamestnania v rokoch 1958 až 1963 a 1965 až 1966 a od 8. januára 2005 navrhovateľovi priznala starobný dôchodok v sume 7 646 Sk mesačne,

keď pre výšku dôchodku započítala 15461 dní dôchodkového poistenia, t.j. 42,3589 rokov a výšku dôchodku vypočítala ako súčin 42,3589 rokov obdobia dôchodkového poistenia, priemerného osobného mzdového bodu 0,9241 a aktuálnej dôchodkovej hodnoty 195,31 Sk (= 7 646 Sk). Súčasne podľa § 274 zákona vykonala prepočet starobného dôchodku aj podľa zák.č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení platnom do 31.decembra 2003 (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) vzhľadom na zamestnanie navrhovateľa vo zvýhodnenej pracovnej kategórii, keď pre výšku dôchodku zhodnotila 38 rokov zamestnania (bez doby zamestnania pred 18.rokom veku) a dôchodok vypočítala z priemerného mesačného zárobku za roky 2000, 1998, 1999, 1997 a 1996. Výška takto vypočítaného dôchodku vrátane úpravy podľa zák.č. 306/2002 Z.z. a zvýšení podľa zák.č. 222/2003 Z.z. v celkovej sume 5 219 Sk mesačne je nižšia ako výška dôchodku určeného podľa zákona o sociálnom poistení. Týmto rozhodnutím odporkyňa zmenila svoje rozhodnutie zo 7. septembra 2005.

Krajský súd rozsudkom č.k. 38Sd/294/2005-41 zo 6. februára 2007 potvrdil obe rozhodnutia odporkyne. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že námietky navrhovateľa nepovažoval za dôvodné, keďže odporkyňa zhodnotila navrhovateľovi aj dobu zamestnania vo zvýhodnenej pracovnej kategórii, vykonala výpočet starobného dôchodku tak podľa zákona o sociálnom poistení (7 646 Sk) ako aj podľa zákona o sociálnom zabezpečení (5 219 Sk) a navrhovateľovi priznala navrhovateľovi ten dôchodok, ktorý bol vyšší, t.j. 7 646 Sk mesačne a tento podľa § 293e zákona od splátky dôchodku za júl 2005 zvýšila na 8 323 Sk mesačne.

Navrhovateľ napadol rozsudok včas podaným odvolaním. Namietol, že on celú záležitosť na súd nepostúpil a žiadal len o vysvetlenie výšky dôchodku, lebo jeho bývalí spolupracovníci z atómovej elektrárne majú iné dôchodky.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v súlade s § 250ja ods.3 OSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu vyhovieť nemožno.

Neprávoplatné rozhodnutia správnych orgánov na základe opravných prostriedkov (návrhu na preskúmanie rozhodnutia) preskúmajú sudy v konaní podľa § 250l a nasl. OSP.

Nebolo sporné, že navrhovateľ dovŕšil dôchodkový vek podľa § 65 ods. 3 zákona dňom 8. januára 2005.

Z návrhu na preskúmanie vyplýva, že navrhovateľ sa domáhal zhodnotenia dôb zamestnania vo zvýhodnenej pracovnej kategórii (práca v prostredí s ionizačným žiarením).

Z originálov evidenčných listov o dobách zamestnania, založených v dávkovom spise odporkyne vyplýva, že navrhovateľ vykonával zamestnania zaradené do zvýhodnenej II. pracovnej kategórie len v období od 1. septembra 1958

do 31. júla 1963 a od 9. augusta 1965 do 31. decembra 1966 v ChP (2308 dní, t.j. 6 rokov a 118 dní).

Podľa evidenčných listov dôchodkového zabezpečenia/poistenia, založených v spise odporkyne bol navrhovateľ zamestnaný v A od 1. januára 1970 do 31. októbra 1990 v III. pracovnej kategórii a od 1. novembra 1990 do 31. decembra 2000 bol poistený ako samostatne zárobkovo činná osoba.

Z rozhodnutia odporkyne z 3. januára 2006 vyplýva, že dobu zamestnania v II. pracovnej kategórii zohľadnila pre výšku dôchodku, určenú podľa zákona o sociálnom zabezpečení.

Z podaní navrhovateľa taktiež vyplýva, že sa domáhal výpočtu dôchodku z príjmov za roky 1970 až 1990.

Podľa § 66 ods. 1 vety pred bodkočiarkou zákona suma starobného dôchodku sa určí ako súčin *priemerného osobného mzdového bodu*, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty.

Zákon o sociálnom poistení pri výpočte priemerného osobného mzdového bodu vylučuje možnosť hodnotenia vymeriavacích základov (hrubých zárobkov), ktoré poistenec dosiahol pred 1. januárom 1984 (§ 273 ods. 4 v spojení s § 63 ods. 1 až 6).

Odporkyňa preto priemerný osobný mzdový bod v hodnote 0,9241 určila v súlade s § 273 ods. 4 zákona z rozhodujúceho obdobia rokov 1984 až 2004.

Podľa § 274 ods. 1 a 2 zákona o sociálnom poistení nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

V zmysle § 274 ods. 2 prvej vety zákona o sociálnom poistení suma starobného dôchodku, na ktorý vznikne nárok podľa odseku 1, nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodku a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.

Do 31. decembra 2003 bol účinný zákon o sociálnom zabezpečení, ktorý výšku dôchodku okrem rokov zamestnania odvodzoval od priemerného mesačného zárobku.

Podľa § 12 ods. 1 a 3 písm. a/ zákona o sociálnom zabezpečení priemerný mesačný zárobok je mesačný priemer hrubých zárobkov dosiahnutých v piatich zárobkovo najlepších kalendárnych rokoch v období desiatich po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov pred rokom, v ktorom vznikol nárok na dôchodok.

Nárok na starobný dôchodok navrhovateľovi vznikol v roku 2005, preto priemerný mesačný zárobok bolo možné zisťovať len z rokov 1995 až 2004.

V období rokov 1995 až 2000 bol navrhovateľ dôchodkovo poistený ako samostatne zárobkovo činná osoba a poistné na dôchodkové poistenie (zabezpečenie) odvádzať z vymeriavacieho základu, určeného v roku 1995 sumou 29 400 Sk, v roku 1996 sumou 31 650 Sk, v roku 1997 sumou 32 400 Sk, v rokoch 1998 a 1999 sumou 36 000 Sk a v roku 2000 sumou 48 000 Sk mesačne. V rokoch 2001 až 2004 navrhovateľ nebol dôchodkovo poistený.

Pri porovnávacom výpočte výšky starobného dôchodku podľa § 274 preto odporkyňa pre výšku priemerného mesačného zárobku v súlade s § 12 zákona o sociálnom zabezpečení započítala len vymeriavacie základy za roky 2000, 1999, 1998, 1997 a 1996, t.j. za zárobkovo najlepšie roky z obdobia rokov 1995 až 2004.

Nebola preto dôvodná námietka navrhovateľa, že dôchodok mu mal byť vymeraný zo zárobkov za roky 1970 až 1990.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia odporkyne sú v súlade so zákonom a preto podľa § 219 OSP rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v konaní nebol úspešný a odporkyňa náhradu trov nežiadala.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 22. februára 2008

**JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Dagmar Falbová